

PRAWDZIWA RELACYA.

2

O P I S A N I E
Straſzliwego
TRZESIENIA ZIEMIE,

Ktore przypadlo w Roku teraznycyszym, 1638
dnia 27. Miesiąca Marca, o godzinie 21.

w PROWINTET CALABRIET,
Blijszcy y Dalszey.

Gdzie sie opisuo wſytkie zapadnienia w Miastach/
y Miaszczyznaſ / y Wsiach / Palacow / Domow / z imionem
mł ich / y z śmiercię ofeb pomartlych.

Przełożona z Włoskiego na Polskie.

Felix quem faciunt aliena pericula cautum.

w WARSZAWIE, Roku Pánſ: M. D. C. XXXVIII

z Dozwoleniem Przełożonych,

14.014

RELACJA!

Naprzod w Cálábryey Brdinie Włostley iest Miasto Consenza názváne/ Stoleczne tam tey Prowincyey Blízhey : w którym zamieścno murowany y obronny dosyc / z Trzesienia také wielkiego Ziemia / prawie sie w popioł obrocili ; także Kościoly / Oycow Kápucynow / y Bernárdu now / jednak bez żadney zguby osob w nich mieszkających : w Szkołach tylko názváne Pie, zginelo troje dziaćek : iako też y školy Oycow Jezuitow skoro ieno z nich wysli Studenci y Mistrzowie. Toż sie stalo znaczney Dzwonicy Kościola wielkiego zbudowanej iezęce od Francuzow / ktora wpadając obaliła on Kościol / y zabiła osm osob / a w mieście wšytkich. 25. Ale Domy które pozostały / tak sie były porysowane y otworzyły / że do nich ludzie nie śmiejac przystać / musieli na polu mieszkac / pilnując processyy y modlitew gñiew Božki błagajacych.

Wsi zásie tegož Miasta Consenze ucierpiąły nieco w pospolitości / ale w osobliwości pozostały pod ziemią te / Autilia, Pedace, Paterno, Zumpano, Rquito, Torgiano, Figliouo y Mangione ; w których zginelo na 4 Tyśiące ludzi. A w Belzito , niedostało 70. osob / mężczyzn y bialej pleci y dzieci. Rogliano áczkolwiek sie zapadło ze wšytkimi swemi wsiami / wšakż pozostało 300. osob.

W Spec.

W Specánie wielkim pozostało 80. osob ktore tam
mieszkały. A Wies figlioninow tak sie západla / je z
nich nie zostało tylko dziesięć osob. Miejsce názváne
Petravita wšytko sie západlo / a iednak tam nie zginelo
tylko 15. dzieci / 20. bialych głow / a mezczyzny 6.

Miasteczká S. Szepaná západla sú polovicá / z
zguba málo co osob. Tegož času západla sie Žamek S.
Lucitá / ktory tež závalil y ono Miasteczko / y niekto,
rych mieszkańców tamže przyluli / bo inni ktorz byli
na Modlitwie w Kościele v Bernárdynow za Miastem /
cālo sa záchowaní.

Miasteczká Fiumafreda západlo sie połowá / z wies
ku osob zguba : Także tež západla sie Amantce w tey
stronie / ktora iest ku morzu / gdzie zginelo 20. osob.
Žamek Casagli wšytek zágnal / y málo z nich żywo
zostało / y tenje Žamek od morza wpadł wšytek / tylko
wolno zostali Oycowie Augustiniiani / Bosacy / z nies
wielu mieszkańców ktorz mieśkali na polu.

Miasta Materanskicgo wiekha česc západla sie pod
ziemie / y zginelo na 100. osob. Nicastro Miasto pie
lne tysiac Domow / wšytko pod ziemie wpadło / w
ktorym zginelo 2000. osob / z kiażdzieiem Ćastyligionis
skim / ktore było tam Pánem / y miało przy sobie po
trzykroć Stotysiecy grzwien / tak w kleynotach / ias
ko y we srebrze / ktore tež w ziemie przepadły. Po
wiadáis / je kiezne jone iego z jednej cortka znaleziono
pod file.

pod slepem iedney bramy bárzo vtrapiona. Przewiesi ledny Mandoli Kzymianin. Słup tegoż Miasta zdrow został z niektórymi kleszczami. Tamże znalazło się do 300 ludzi vtłuczonych / á 1000 zdrowych / którzy pestre gny sie / zabili iednego ze złodziejów którzy kradli / á poimali drugiego / którego obiesili zaraz.

Sagliano Miasteczko Królewskie w którym było 1000 Domów / wszyscy się zapadły / tam będąc osob wiele w Kościele wielkim / ziemia się otworzywszy wyjściowe przykryły / á ledwo dziesięć tam mieszkających z Starosta uchronili się takiego zapadnienia : zas wielki krzyk ludzi pod ziemią wołających czynik wielką załosć y politowánie nad tymi którzy prosili o ratunek / á nie mógł im być dany.

W Miasteczku nazywanym S. Blájey / w którym 300 Domów było / tylko żywego zostało 400 osób.

Swieta Euphemia Zakonników z Malty taka się zapadła że iey nic nie znac / gdzie był w niej Kościół iako iedna twierdza / tam się nieuchroniły tylko 20 osób : á teraz tam przechodzą iedna rzeka. Takiż y Nocera iedno miejsce tegoż Zakonu zapadło się. W Bizimanie ácz tam nie wiele ucierpieli ludzie / przecie iednakztamo takie głosi / y przenesli się gdzie indziej mieszkać.

Rose y Luzzi obrócili się w Gory piaseczyne / á w nich zginęło 250. osób. Miasto Catanzaro na niektórych domach uczyniło to trzesienie / y w nim Kościół jà wiele

Ná wielkiego czesci vpádká / Bisup iednak zdrow zo-
stał ale 30. osob zgineko. Jedna Wies tegoż Miasta
nazywana Girifalco pojárta od ziemie nie znáyduje sie/
Strongioli ná iedney Gorze blisko Cotrony / nieiaka
škoda miało. Briatico zápádlo sie połowicá ze 40 osób

Maidy zápádlo sie wielka połowicá z 10 tylko osób/
a medaleko tego mieysca otworzyła sie otchlań / ktora
z siebie wyczuciła ná powietrze wiele kamienia z piás-
tu morskiey / ktorym przykryło ziemie ná kilka mil
wokoło.

W Pizzi zápádly sie trzy domy / iednak bez zguby
žadnej osoby. Mieysce Filogaso wšytko sie zápádlo
málo nie ze wšytkimi mieszkancami. A hrábiá z So-
riamu syn Xigecia z Noceri zdrow został bedac na so-
wie w polu.

Miasto Melito podieło wielka škoda z wielu osob/
tylko Bisup wolen został.

Miasto Nocera wšytko zepsowane / a niedopusci/
lo czasu obywátelom swoim ná vchronienie.

Montilione nie wzięło žadnej škody / chociaż trze-
sienie ziemie powałoło bárzo tam w nim domy / y
przetoż mieszkája w pokoniu.

Aicello zgubiło 100. osob / także tej wiele Pietramas-
la y Monte Santo.

Ferolito Xigecia z Castiglionu wšytko ziemia przy-
pádlo / także y Salgati / w których tej żadna osoba nie
mogli sis przepaści vchronić.

Sodaj

Soriano nie miało żadnej skody/ a to przez przy-
czyne S. Dominika: A Paula miału nieco skody/ tač
że tez y Castel vetrere.

Nád to powiadáia je Rzeká Amaro ktora przechod-
bji niedaleko Miasta Nicastro kilka dni płynela czer-
wona/ z wielkim smodem śidrezytym: a to co wie-
dy strach czynilo/ ze sie iescze dawaly czucie nieustające
trzesienia ziemie/ choć nie tak barzo tegie/ y poczynał
sie tej czucie smrod osob pozostalych zmarszych pod ziemią/
tak ze sie bali by sie z tadi powietrze nie wsczelo.
Do tego ze głosy ktore wychodzily z pod ziemię słyszane
były/ prosząc o ratunek/ tak/ ze strach żywym czynili.

Przerzeczone Trzesienie Ziemie poſto iescze dalej/
abowiem zwolnilo nieco Miasta Mesiny/ gdzie sie zao-
pady dwadomu/ przecie jednak bez skody ludzi za-
dney. Wsakoz dach Kościoła wielkiego lecąc na dol-
gąbil z piecioronascią mężczyzn y bialych głow pos-
mieszaných w vciekaniu.

Pomarskich osob rozumie sie bydż wiecey nad pie-
knascie Tysiecy/ wsakoz za czasem bedzie sie wiedzia-
lo pewniewy. A gdyby taki przypadek skat sie był
w nocy/ dalekoboj była wieksza liczba umarlych nie-
gli teraz.

Gdy przyała Ulowina o takim Trzesieniu Zies-
enie do Neapolim/ tedy ViceRc Namieſnik Króla z
wiel-

wielkim politowaniem / záraz wyprawił dwu Xá-
dnych swoich / aby sie pilnie wywiedzieli / nie tylko o
takim przypadku / ale też y rátunek dali tym żywym
ktorzy byli zostali wolni od takich przepaści.

Nie zamilecza się też powiedzieć / że w nocy 3. dnia
Kwietnia Gorą Vesuvio otworzyły się / taka z siebie
wyruślała oddechy / iako też niedawno przed lataj vo-
czynią na poczatku swego wypnymania ; jednak
przecis bez żadnej skody.

